

Mot.
1988/89
K235–241

Motion till riksdagen

1988/89:K235

av Ingela Mårtensson och Erling Bager (båda fp)
Medlemskap i svenska kyrkan

I en demokrati borde det vara självklart att en viljeyttring konstituerar medlemskap i ett trossamfund. Så är det inte i Sverige.

Religionsfrihetslagens bestämmelser om medlemskap i svenska kyrkan strider emot regeringsformens portalparagraf. 1977 infördes s k negativ religionsfrihet, d v s varje medborgare skall gentemot det allmänna vara skyddad mot tvång att tillhöra trossamfund. Vid införandet av denna regel konstaterades att reglerna om medlemskapet för svenska kyrkan inte var förenliga med grundlagsregeln. För att lösa denna lagkonflikt har riksdagen tvingats införa övergångsbestämmelser enligt vilka bestämmelserna om medlemskap i svenska kyrkan gäller utan hinder av 2 kap. 2 § regeringsformen.

Svenska kyrkan har vid kyrkomötet 1979 uttalat att den inte anser att det råder någon strid mellan regeringsform och religionfrihetslag. Riksdagens beslut 1976 är dock ett klart konstaterande av motsatsen. Dessutom tenderar övergångsbestämmelserna att bli permanenta, vilket aldrig varit avsikten.

1983 års kyrkomöte beslöt att svenska kyrkans centralstyrelse skulle föranstalta om en förutsättningslös och allsidig utredning om kyrkotillhörighet och dop i svenska kyrkan. En arbetsgrupp lade i augusti 1985 fram ett delbetänkande "Dop och kyrkotillhörighet". Våren 1988 lades ytterligare ett diskussionsbetänkande fram. Detta är för närvarande föremål för en omfattande remiss, bl a till samtliga församlingar i svenska kyrkan. Arbetsgruppen beräknas lägga fram sitt slutbetänkande till centralstyrelsen i april 1989. Efter att centralstyrelsen slutligen behandlat ärendet kommer 1989 års kyrkomöte att ta ställning.

Det är allvarligt att en lagkonflikt som endast lösts genom övergångsbestämmelser får pågå under så lång tid – mer än tio år. Detta är ett konstitutionellt problem och en religionsfrihetsfråga och därför bör riksdagen besluta om en annan tingens ordning.

Hemställen

Mot bakgrund av vad som här anförts hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att initiativ tas syftande till att undanröja den påtalade motsättningen mellan regeringsformens 2 kap. 2 § och religionsfrihetslagen.

Stockholm den 24 januari 1989

Ingela Mårtensson (fp)

Erling Bager (fp)